

dásokhoz jutunk el. Ugyanazokat a változatokat soroltam fel, mint amelyekkel korábban is próbálkoztunk. Csak azt értük el velük, hogy a bukás útjára ragadtak bennünket. Ha ismét hozzájuk folyamodunk, rohamtempóban készítenők elő végső romlásunkat. Fajtánk válságba jutott a tudás és a hatalom csúcsán, s most onnét taszítják alá a mélybe. Ezt annak számlájára írhatja, hogy nem képes vagy nem hajlandó megváltoztatni mentalitását és viselkedését, nem változtat azon a módon, ahogy él és ahogy cselekszik, holott itt a pillanat, amikor az alapvető átalakulás és megújulás már nem halo-

gatható tovább. Mi lenne hát a teendő, hogyan léphetnénk rá a helyes útra? Hogy ezekre a kérdésekre válaszolhasunk, közelebről meg kell vizsgálni, milyen főbb változásokkal és minő nagyobb veszedelemekkel kerültünk szembe napjainkban."

K É R D É S E I N K :

I. KI A SZERZŐ?

1. Dennis Meadows
2. Aurelio Peccei
3. James Lovelock
4. Rachel Carson

II. MI A MŰ CÍME?

1. A növekedés határai
2. Néma tavasz
3. Gaia
4. Kezünkben a jövő

III. MI A GAIA-ELMÉLET?

Beküldési határidő:
május 29-e, csütörtök

ÉLET ÉS TUDOMÁNY,
Budapest, Pf. 47. 1428.

REGGELI CSÚCS AZ ÉT-BEN

A várbarlang nyitja

Akad-e valaki széles e hazában, aki nem ismeri *Kadič Ottokárt*? Ő az, aki az 1930-as években tervet készített a budai barlangpincék kitisztítására. 1935-ben létre is jött a várhegyi barlangbizottság, és megnyitották a nagyközön-

ség előtt a barlangrendszer egy részét, a Szentháromság utca alatt. A háború után óvóhelyként használták, az 50-es években pedig nagy része titkos objektumnak számított. A barlangkutatók a 60-as évek elején kiharcolták, hogy újra megnyilhosson az idegenforgalom számára, ám 1975-ben pénzühiány miatt ismét be kellett zárni. A most áprilistól megint látogatható Várbarlangot *Mediánszky Miklós*, a felújítás atyja kollégáinknak, *Kadlicsek Krisztiánnak* is megmutatta. Nem árt tudni, hogy Krisztián majdnem 2 méter magas.

K. K.: Most egyedül vagyok a barlangrendszerben. Ugy látszik, lehet itt kószálni. Kőfalak itt, ott, amott. Sokszor beverem a fejem, mert néhol csak 160 centi magas a boltozat, de van, ahol kiszélesedik. Itt vagyok egy teremben, azt mondták, a lámpákat kell követni, és akkor kitálalok.

M. M.: Kérem, senki ne maradjon le, mert aki itt elvész, azt óráig kell keresgélgni, és ez elég kellemetlen dolog. Ahol most vagyunk, oda nem minden turistacsoportot fogunk behozni, nagy tömegek nem is férnének el. Itt, a Szentháromság tér alatt a

A Mondd ki, ki mondta! 13. feladványának (18. szám) megfejtése:

I. A szerző *René Descartes* (1); II. Művének címe: *Értekezés a módszerről* (3). III. A materializmus az anyag és a lét elsődlegességét, a tudat, a gondolkodás másodlagosságát valló filozófiai irányzat.

Jó megfejtéséért egy-egy könyvet nyert: *Antonya Ildikó* (Budapest); *Gyuris József* (Szeged); *Reiner László* (Százhalombatta).

A könyveket postán küldjük el.

legvastagabb a mészkőpaplan a Várhegyen: 12-13 méteres. Ezt a helyiséget a középkortól egészen a múlt század végéig börtönné használták. Erre a funkciójára utal egy boltív, a vékony, kézzel vetett téglák a török korból valók. Az egyik sarokban van egy vaskarika, volt egy párja is, de, sajnos, pár évvel ezelőtt eltűnt. Ezekhez láncolták a foglyokat. Fölöttünk áll a volt városháza épülete, s ez a helyiség közvetlen kapcsolatban volt vele. A múlt század végén, ha valaki este berúgva botrányosan hangoskodott a Várban, a pandúr egyszerűen elfogta, idehozta, és az ember meggondolta, hogy máskor is csináljon-e ilyen felfordulást. Ebben a helyiségben forgatták a 60-as években a Rab Rábi című film jeleneteit, aki látta, esetleg felismeri, mert az ajtó elég jellegzetes.

K. K.: Nekem kicsit üresnek hat ez a barlangrendszer. Csak jövőnk, jövőnk, szépen ki van téglázva, de nem láttam se denevért, se semmit.

M. M.: A Várbarlang különlegessége, hogy mésztufából van, itt denevérek és más élőlények nincsenek. Ezért is más jellegű, mint a sokak által ismert Aggteleki-, Pálvölgyi- és más barlangok. Cseppköveket sem látunk, de minden teremnek története van, több száz évre visszamenőleg őrzi a barlang előéletét.

K. K.: Hallottam, hogy Magyarországon a maga nemében egyedülálló ez a barlang.

M. M.: Abban egyedülálló, hogy mésztufában van. Ezen kívül még egy ilyen ismerünk, a lillafüredi Anna-barlangot, de az alig 300 méter hosszú, ez sokkal nagyobb. Azért is egyedülálló, mert a világon kevés olyan barlang van, amely egy világáros közepén, a történelmi városnegyed alatt húzódik. A második világháború idején egyes adatok szerint négyezer, más adatok szerint tízezer ember húzta meg itt magát. Mutathatok ajtókat, amelyek akkor készültek légoltalmi céllal. Bombatámadásnak és vegyi támadásoknak is ellenálltak, visszatartották a légnyomást. Most 1050 méter hosszú a bejárható szakasz, a teljes barlang megnyitása körülbelül 1 év múlva várható. Nem mesze van a Csontkamra, amelyet még a 30-as évek elején alakítottak ki, abban csontokat, koponyákat helyeztünk el látványosságként.

K. K.: Meg lehet most nézni?

M. M.: Természetesen. Azok a csontok, amelyek az 1930-as években itt voltak az eredeti kiállításon, eltűntek, ezért Aquincumból származó II-III. századbeli csontokat tettünk a helyükre.